

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး သင်တန်း

Myanmar Development Network

Mdn.yangon@gmail.com , 09781668411

အောက်ပါဓါတ်ပုံများကိုကြည့်ပါ။
၎င်းတို့သည်မည်သည့်ဖြစ်ရပ်များ၊ မည်သည့်နေရာတွင်ဖြစ်သည်ကိုပြောပြပါ။

Photo: MONREC

မြေကြီး ဆိုတာ ... လူရဲ့အသက်ပါ...

သန့်စင်သောမြေ

- မြန်မာ့မြေဟာစတုရန်းမိုင်(၂၆၁,၂၂၈)ကျယ်ပါတယ်...
- အပူပိုင်း၊ကုန်းမြင့်ကမ်းရိုးတန်းစိုက်ပျိုးဇုန်(၃)မျိုးရှိတယ်...
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမြေ(၂၉.၇၃)%ရှိတယ်...
- အခြားမြေလွတ်(၂၀.၅၀)%ရှိတယ်...
- သစ်တောမြေ(၄၆.၉၆)%ရှိတယ်...
- ကုန်းတွင်းရေထု(၂.၈၁)%ရှိတယ်...
- သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှုနည်းလာတယ်...
- မြေကြီးခြောက်သွေ့ကွဲအက်လာတယ်...
- မြေဆီခမ်းခြောက်၊အရည်အသွေးနည်းလာတယ်...
- ကန့် ရဆန်လာတယ်...မြေထုညစ်ညမ်းလာတယ်...
- ကုပ္ပဏီ(၂၁၅)ခုကမြေဧက(၂)သန်းနီးပါးရယူထားတယ်.
- ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာဟာမြေဆီလွှာကိုပြုန်းစေတယ်...

သန့်စင်သောမြေဖြစ်ဖို့ဘာလုပ်ကြမလဲ???

မြေကြီးကိုချစ်ပါ...ထိန်းသိမ်းပါ...စောင့်ရှောက်ပါ...

ခါတုခါတ်မြေဩဇာ၊ခါတုပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကိုလျော့ချပါ...

အမှိုက်များကိုစနစ်တကျစွန့်ပစ်ပါ...

ရေဆိုတာ... သက်ရှိများကိုမွေးဖွားပေးရာမိခင်ကြီးပါ...

သန့်စင်သောရေ

- မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းဟာ(၂၈၃၂)ကီလိုမီတာရှည်တယ်
- ငါးပုစွန်ရေထွက်ကုန်တန်ချိန်(၃)သန်းကျော်ထွက်တယ်
- မိုးရေချိန်(၂၅၀၀)မီလီမီတာ(၇.၃)ပေခန့် ရတယ်...
- ကုန်းနေရေနေသတ္တဝါ(၁၃၉)မျိုးရှိတယ်...
- ကုန်းတွင်းရေထု(၂.၈၁)%ရှိတယ်...
- စိုစွတ်မြေ(၉၉)နေရာရှိတယ်...
- ငါးမျိုးစိတ်(၇၇၅)မျိုးရှိတယ်...
- နှစ်စဉ်ရေရှားပါးလာတယ်...
- စိုက်ပျိုးရေးခက်ခဲလာတယ်...
- မြေအောက်ရေခမ်းလာတယ်...
- ရေထုညစ်ညမ်းမှုများလာတယ်...
- ပင်လယ်ရေမြင့်တက်လာနိုင်တယ်...
- ရေမှကူးစက်သောရောဂါများပိုမိုဖြစ်နိုင်ပါတယ်...
- လူတစ်ယောက်တစ်ရက်ရေစည်ပိုင်းတစ်ဝက်ခန့် သုံးတယ်

သန့်စင်သောရေဖြစ်ဖို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ???

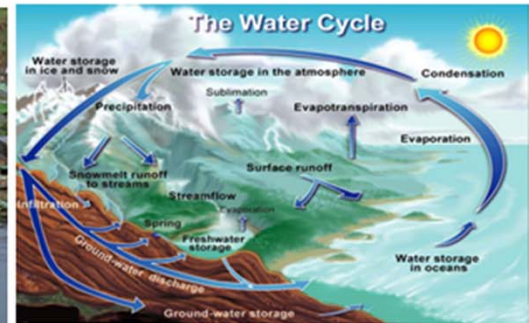
ရေချိုချွေတာသုံးစွဲပါ...

သောက်ရေသုံးရေကိုချွေတာသုံးစွဲပါ...ရေထွက်သောအရင်းအမြစ်များကိုထိန်းသိမ်းပါ...

တာဝန်မဲ့ရေဆိုးစွန့် ထုတ်မှုကိုရှောင်ပါ...ရေမြောင်းများရေစီးရေလာကောင်းအောင်လုပ်ပါ...

လေဆိုတာ ... သက်ရှိတိုင်းအတွက် မရှိမဖြစ်ပါ ...

သန့်စင်သောလေ

- လူတိုင်းနေ့စဉ်လေလီတာ(၂၀၀၀၀)ခန့်ရှသွင်းနေ...
- လူကိုဒုက္ခပေးသောညစ်ညမ်းမိတ်ငွေ့(၆)မျိုးရှိတယ်...
- သစ်တောများပြုန်းလို့ညစ်ညမ်းမိတ်ငွေ့(၅၄.၃၁)%
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကညစ်ညမ်းမိတ်ငွေ့(၃၀.၇၀)%
- စွမ်းအင်ကဏ္ဍကညစ်ညမ်းမိတ်ငွေ့(၁၁)%
- စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကညစ်ညမ်းမိတ်ငွေ့(၄)%ထုတ်တယ်
- မော်တော်ယာဉ်များကြောင့်မီးခိုးစွန့်ထုတ်မှုများလာ
- လေမှတဆင့်ကူးစက်သောရောဂါများလာတယ်...
- လေသန့်စင်မှုလျော့နည်းလာတယ်...
- အက်ဆစ်မိုးတွေရွာတယ်...
- လေထုညစ်ညမ်းလာတယ်...
- ကမ္ဘာကြီးပိုပူလာတယ်...

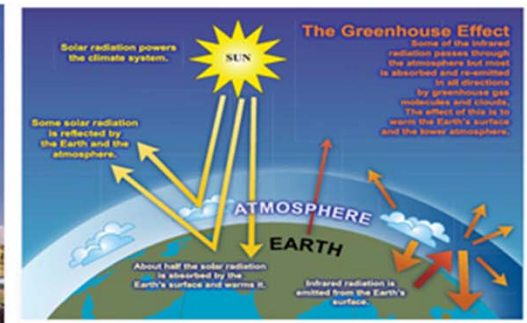
သန့်စင်သောလေဖြစ်ဖို့ဘာလုပ်ကြမလဲ???
စွမ်းအင်ချွေတာပါ...

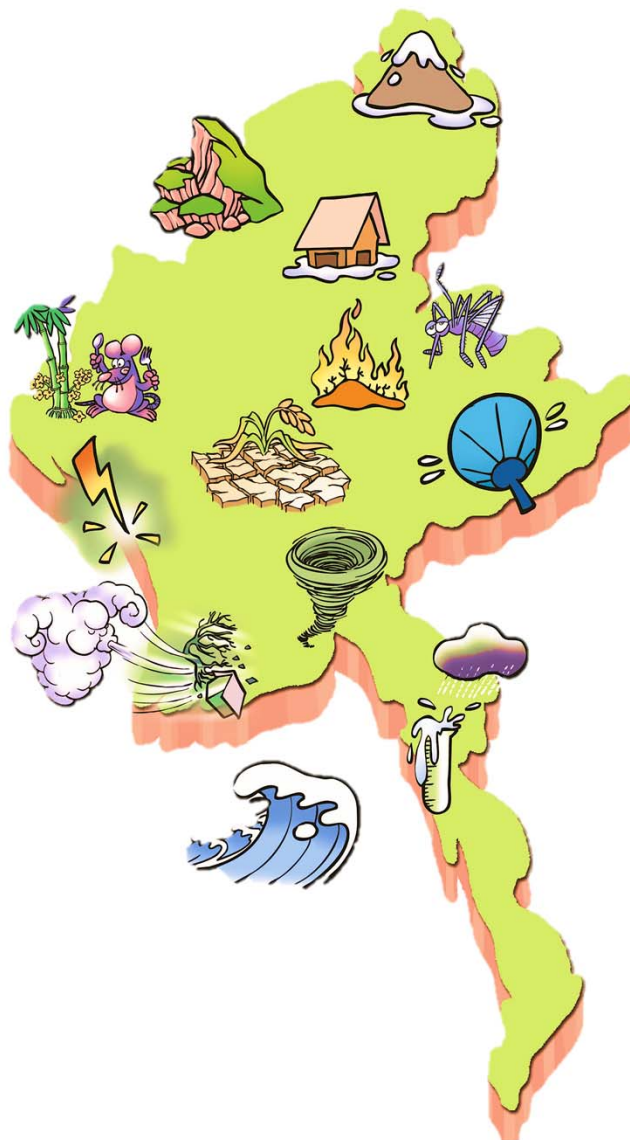
သစ်ပင်ခုတ်ခြင်း၊မီးသွေးဖုတ်ခြင်း၊တောင်ယာမီးရှို့ခြင်းတို့ကိုလျော့ချပါ...

ရုပ်ကြွင်းတွင်းထွက်လောင်စာသုံးစွမ်းအင်လျော့ချသုံးစွဲပါ...ချွေတာသုံးစွဲပါ...

ကိစ္စရပ်တစ်ခုချင်းကိုကြည့်ရအောင်...

မြန်မာနိုင်ငံ

- ဧရိယာစတုန်းမိုင်(၂၆၁,၂၂၈) ရှိ
- ကမ်းရိုးတန်းသည်(၁,၇၆၀)မိုင်ခန့်ရှည်လျား
- ပျမ်းမျှအပူချိန်(၂၂°C မှ ၃၅°C)အထိရှိ (နှစ်၃၀တိုင်းတာချက်)
- နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်က(၂၅၀၀) မီလီမီတာ ခန့်ရွာသွန်း
(၂၅.၄ မမ = ၁ လက်မ) (၂၅၀၀ မမ = ၉၈.၄ လက်မခန့်/ ၈ ပေခန့်.)
- စိုက်ပျိုးမှုဂေဟစနစ်(၃)ခုရှိ (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊အပူပိုင်း၊ကုန်းမြင့်ဒေသ)
- ရာသီဥတု(၃)မျိုးရှိ

မြန်မာနိုင်ငံ

- မြေကြီးပမာဏ၏ (၃၇ - ၄၇)% ကိုသစ်တောဖုံးလွှမ်း
- သစ်မာ/ပင်ကြီးစိုက်ပျိုးမြေ (၂၀,၁၁၃,၀၀၀) ဟက်တာရှိ (ဧက ၄၈.၆၁ သန်း)
- စပါးနှင့်သီးနှံစိုက်ပျိုးမြေ (၁၃,၈၆၉,၀၀၀) ဟက်တာရှိ (ဧက ၃၃.၅ သန်း)
- ဇီဝသက်ရှိများစွာရှင်သန်နိုင်သောစိုစွတ်မြေ (၉၉) နေရာရှိ
- စားနပ်ရိက္ခာ (၆၀-၇၀%) ခန့်ကိုစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ငါးလုပ်ငန်းကရရှိ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ငါးလုပ်ငန်း၊သစ်တောကဏ္ဍမှနိုင်ငံဝင်ငွေ ၄၀% ခန့်ရ

မြန်မာနိုင်ငံ

- ကုန်းတွင်းရေအရင်းအမြစ်ဧကသန်းပေါင်း(၂၀)ကျော်ခန့်ရှိ
 - ကုန်းမြေ၏(၃%)ခန့်သာ
- ပင်လယ်ပြင်ကင်းပုလွန်တန်ချိန်(၂.၅)သန်းကျော်နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်
- သန္တာကျောက်တန်းမျိုးစိတ်ပေါင်း(၅၁)မျိုးခန့်ရှိ
- မြန်မာ့စီးပွားရေးဟာပြည့်ဖြိုးမှုမရှိတဲ့အရင်းအမြစ်များအပေါ်မှီခိုနေ၊
၄၀-၅၀% ခန့်သည် ရာသီဥတုကိုမှီခိုနေရ

မြန်မာနိုင်ငံ

- နို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ်(၂၅၁)မျိုး
- ငှက်မျိုးစိတ်(၁၀၅၆)မျိုး
- တွားသွားသတ္တဝါမျိုးစိတ်(၂၉၃)မျိုး
- ကုန်းနေ ရေနေမျိုးစိတ်(၁၃၉)မျိုး
- ငါးမျိုးစိတ်(၇၇၅)မျိုးခန့်
- အပင်မျိုးစိတ်(၁၁၈၀၀)ကျော်

မြန်မာနိုင်ငံ

- ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသောကြိုးဝိုင်းနေရာ(၃၆)ခုရှိတယ်...
- သစ်တောပမာဏနိုင်ငံအကျယ်အဝန်း၏(၄၀)%ခန့်ရှိ
- အပင်ကြီးမျိုးသည်သစ်တောမြေ၏(၃၇)%သာရှိ
- စားသုံးနိုင်သောသီးနှံမျိုးစုံ(၆၀)ကျော်ကိုစိုက်ပျိုး
- အပင်သီးနှံမျိုးစိတ်ပေါင်း(၁၀,၉၂၉)မျိုးခန့်ကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထား

မြန်မာနိုင်ငံ

- အန္တရာယ်ကျရောက်သောနို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ်(၄၅)မျိုးရှိ
- အန္တရာယ်ကျရောက်သောငှက်မျိုးစိတ်(၃၆)မျိုးရှိ
- အန္တရာယ်ကျရောက်တွားသွားသတ္တဝါမျိုးစိတ်(၂၄)မျိုး
- အန္တရာယ်ကျရောက်သောအပင်မျိုးစိတ်(၄၃)မျိုး
 - ပြုပြင်ထားသောမျိုးများ၊အထွက်တိုးမျိုးများ
- အိန္ဒိယ၊ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊တရုတ်၊လာအို၊ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကတင်သွင်းသောဇီဝမျိုးစိတ်မျိုးကွဲများသည်ဒေသမျိုးရင်းများကိုပျောက်ကွယ်စေနိုင်

မြန်မာနိုင်ငံ

- ၇၀%သောကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသက်မွေးလုပ်ငန်းများများသည်ရာသီဥတုကိုမီခိုနေရ
- ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များကိုတိကျစွာထုတ်ရန်ခက်(နေရာ)
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအလိုက်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းမရှိ
 - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုပေါ်စိုက်၊မွေး၊ရေလုပ်ငန်းများလုပ်ရန်မဖြစ်နိုင်
- ထုတ်လုပ်မှုကိုပင်တည်ငြိမ်အောင်လုပ်ဆောင်နေရ
- ကဏ္ဍအလိုက်မူဝါဒများရေးဆွဲပြီးကာစအချိန်ဖြစ်နေ
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးတွင်ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၄%သာရှိနေသေး

မြေ

- မြေဆီခမ်းခြောက်ခြင်း
- သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှုနည်းခြင်း
- မြေကြီးကွဲအက်ခြင်း
- ကန္တာရဆန်ခြင်း
- စိုက်ပျိုးမြေလျော့ကျခြင်း
- မြေထုညစ်ညမ်းခြင်း
- ဓါတုအခြေပြုသွင်းအားစု

ရေ

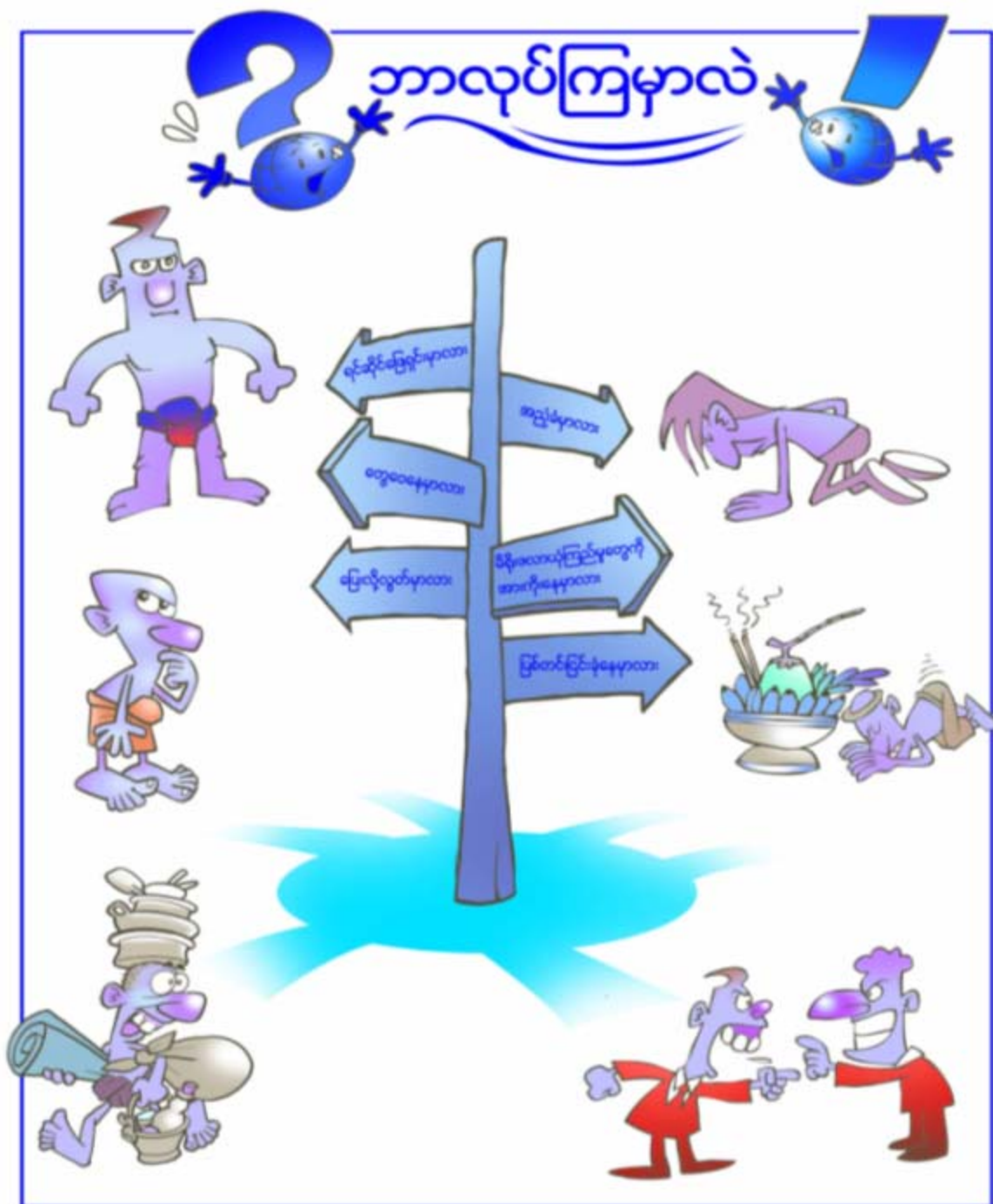
- ရေအရင်းအမြစ်ရှားပါးခြင်း
- ရေချို့ပမာဏနည်းလာခြင်း
- မြေအောက်ရေခမ်းခြင်း
- စိုက်ပျိုးရေးခက်ခဲခြင်း
- ရေထုညစ်ညမ်းခြင်း
- ပင်လယ်ရေမြင့်တက်ခြင်း
- ရေမှကူးစက်သောရောဂါ

လေ

- ကာဗွန်များလာခြင်း
- လေသန့်စင်မှုလျော့နည်းခြင်း
- လေထုညစ်ညမ်းခြင်း
- လေမှတစ်ဆင့်ကူးစက်သောရောဂါများလာခြင်း

ဇီဝမျိုးကွဲ

- မျိုးစိတ်များရှားပါးလာခြင်း
- မျိုးစိတ်များအန္တရာယ်ကျ
- မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်
- အလွန်အကျွံစားသုံး
- ပိုးမွှားအသစ်များပေါ်
- ဆေးမတိုးသောပိုးမွှားများ

တကယ်ဆိုရင်
အချစ်ပဲလိုတယ်

ဘာတွေလုပ်နိုင်ပါသလဲ...

- အစိုးရကဏ္ဍ
- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ
- အရပ်ဘက်လူမှုရေးအဖွဲ့များကဏ္ဍ
- တောင်သူများကဏ္ဍ
- မီဒီယာကဏ္ဍ
- တစ်ဦးချင်းကဏ္ဍ

ဘယ်ကဏ္ဍတွေမှာလုပ်နိုင်ပါသလဲ...

- စိုက်ပျိုးရေး
- မွေးမြူရေး
- ရေလုပ်ငန်း
- သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
- သွင်းအားစုများ(လုပ်သား၊ငွေ၊နည်းပညာ၊စက်)

ဖြေရှင်းနိုင်မည့်အခြေခံနည်းလမ်းများ

- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာအန္တရာယ်ကို သိ
- ထိခိုက်ခြင်း၊ဆုံးရှုံးခြင်းအကျိုးဆက်ကို သိ
- ယင်းအားတုန့်ပြန်မည့်မူဝါဒ၊အစီအမံများထား ရှိ
- တုန့်ပြန်နိုင်သည့်စွမ်းရည်၊နည်းပညာ၊အရင်းအမြစ် ရှိ
- ကူးပြောင်းကျင့်သုံးမည့်နည်းလမ်း တတ်

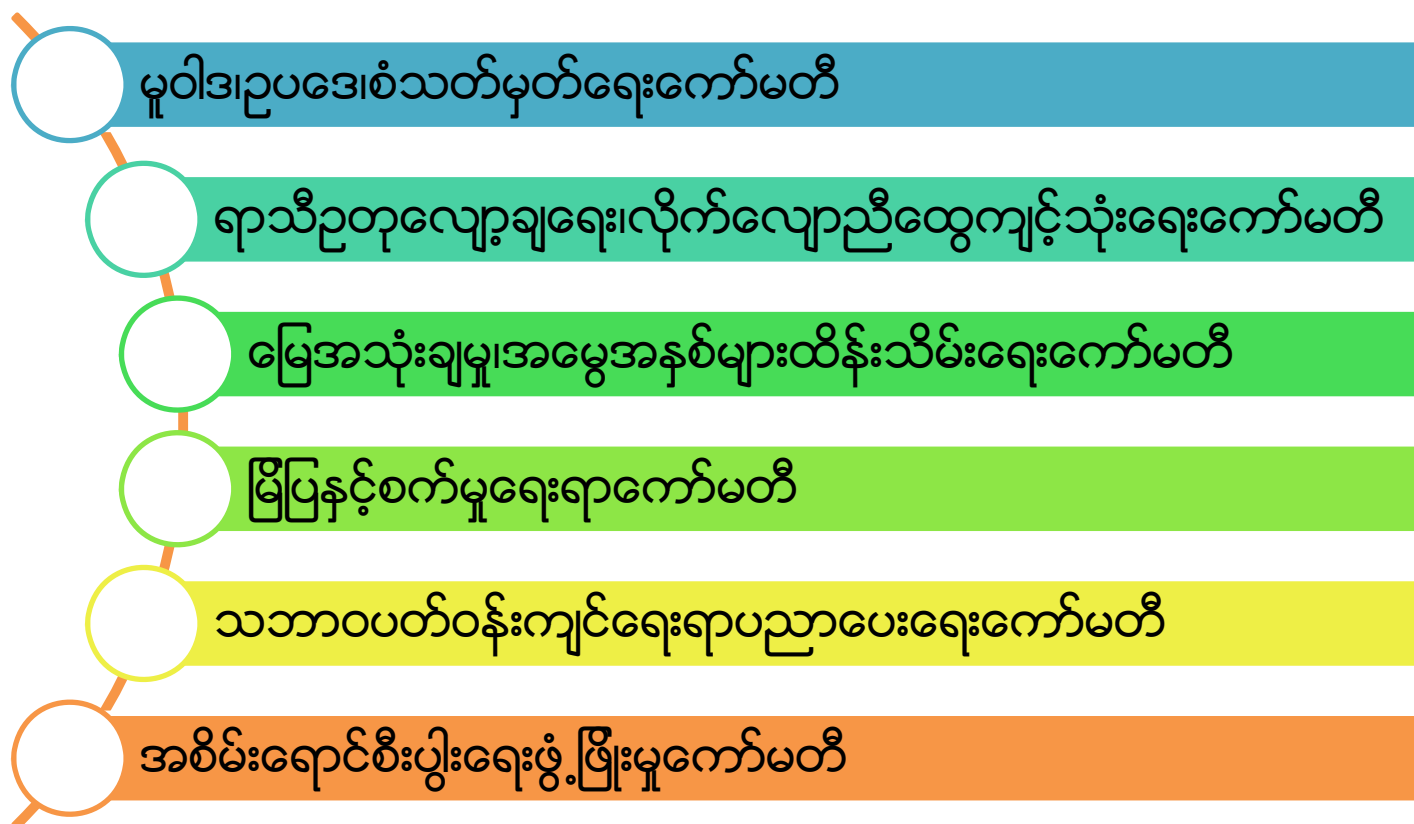
သိ

ရှိ

တတ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်စီမံမှုကော်မတီ

(ဒုသမ္မတဦးဆောင်၊ ပတ်/သယံဇာတဝန်ကြီးဌာန)

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အဆင့်လုပ်ငန်း
ပံ့ပိုးကော်မတီများ